

M₁

JINA LA MWANAFUNZI : BRITNEY IMANI MZUNGU
PREM NUMBER : 2016 0764965

JINA LA MZAZI / MLEZI : IMANI MZUNGU

ANUANI : S.L.P 90 BIHARAMULO

NAMBA YA SIMU YA MZAZI : 0678070431

MKOA : KAGERA

HARMA SHAURI : BIHARAMULO

SHULE YA MSINGI : UMOJA "B" DARASA VI

JINA LA MWALIMU MKUU : KINI M. MUANA

MWALIMU MKUU
E/M UMOJA "B"
BIHARAMULO

NAMBA YA SIMU YA MWALIMU MKUU : 0622 568181

M₁ M₁

MBINU ZILIZOTUMIKA KATIKA HARAKATI ZA KUPATA UHURU YA TANGANYIKA

Uhuru ni kujitegemea kwa ujumla au uwezo wa kujitawala kwa kuwango fulani. Tanganyika ilipata uhuru wake mwaka 1961 chini ya utawala wa wainogeza wakiongozwa na Richard Turbul. Chama kilichosaidia kupata uhuru wake ni (TANU) ambacho kilianzishwa tarehe 7 Julai mwaka 1954 kutokana na chama cha (TAA). Mwalimu Julius Kambage Nyerere alikuwa ni kiongozi wa Tanganyika katika harakati za kisiasa zilizofanikisha Tanganyika kupata uhuru wake. Hadi leo ni miaka 60 tangu Tanganyika ipate uhuru wake.

Baadhi ya mbinu zilizolumiwa na wotanganyika katika kupata uhuru wao ni kama hizo zifuatazo: Mbinu za kivita, Vyama vya watalima, Vyama vya wafanyakazi, migomo, Vyama vya kisiasa na lugha ya kawahili.

Mbinu za kivita: Mapigano ya kivita yalitumika kama mbinu ya kupata uhuru wa Tanganyika. Mapambano hayo yalifanywa na baadhi ya makabila ambayo yalikuwa na wapiganaji imara. Miongozi mwa makabila ambayo yalianzisha mapambano dhidi ya wakoloni ni kama vile: Wahoke chini ya Mtwa Mkawa-vinyika Mkavava, wanyamwezi chini ya Mtoni Irike na wamatumbi wakihiitwa na makabila mengine ya kawini mwa Tanganyika dhidi ya wajerumani yalitokoa kati ya mwaka 1965 hadi mwaka 1967.

Vyama vya watalima: Watalima walikerua na mfumo wa koloni. Mfumo ambao walivalazimisha kulipa kodi na kulima mazao ya biashara. Pia, walichukizwa na unyonyaji uliokuwa ukifanywa na wafanyabiashara Wahindi na Waarabu. Vyama hivyo ni kama vile: Chama cha watalima wa kati na Kilimanjaro, chama cha umoja wa wahaya Bukoba na Shirikisho la Vyama vya shirika vya Nyanza (K.C.U).

Vyama vya wafanyakazi: Wafanyakazi wa koloni wenye asili ya Tanganyika walipewa ujira mdogo ambao haukutishi mahitaji yao ya kila siku. Pia, huduma za jamii kama vile nyumba zilizotolewa kwa ubaguzi. Nyumba bora walipewa Wazungu, zilizofuata kwa ubora walipewa Waarabu na nyumba duni walipewa Waafrika. Baada ya wafanyakazi kuchushwa

M₃

na mfumo wa uchumi wa kikoloni waliamua kuanzisha vyama vya kudleta maridhi yao. Baadhi ya vyama hivyo ni kama vile - Chama cha wafanyakazi, Waafrika Serikaliti na Shirikisho la vyama vya wafanyakazi Tanganyika.

Migomo: Wafanyakazi na wafalima waligoma kupanya kazi ili wapatiwe haki zao mpano, mwaka 1956 wafanyakazi wa bandari ni Dar es Salaam waligoma kupanya kazi mpaka wathelweze madai yao kama vile kulipwa ujira mzuri.

Vyama vya kisiasa: Vyama vya wafalima na wafanyakazi havikufanikwa kuleta uhuru na ukombozi wa kweli. Hivyo walianzisha vyama vya kupigania uhuru wa kweli. Vyama hivyo vilikuwa na wanachama kutoka jumuiya ya wafalima na wafanyakazi. Baadhi ya vyama hivyo ni kama vile - Chama cha Waafrika (African Association) - AA kilichoanzishwa Dar es Salaam mwaka 1929 na baadaye kilianzishwa Zanzibar mwaka 1934.

Lugha ya kiswahili: Watanganyika walitumia lugha ya kiswahili katika kuwaridiana hivyo kuwabunganisha katika harakati za kudai uhuru wao. Mpano, Watanzania walitumia lugha ya kiswahili katika vita na hivyo kuwafanya kuweza kuelewana.

Mbinu zote zilizoлезwa hapo jua ndizo zilizotumiwa na watanganyika katika kupata uhuru wao 9/12/1961 chini ya dawa cha (FANTO) hikiongozwa na mwalimu Julius Kambarage Nyerere. Kwa hivyo hatuna budi kudumisha amani, umoja na mshikamano katika taifa letu.